

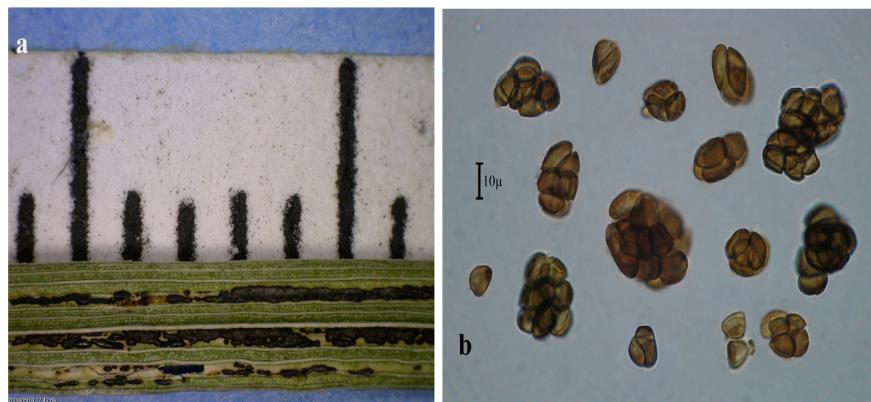
عضو جدیدی برای قارچ های ایران. مریم دنیا دوست چلان،
مهرداد عباسی و سعید رضایی. بخش تحقیقات رستنی ها، موسسه تحقیقات گیاه پزشکی
کشور و واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

مطالعه نمونه های آلوده به سیاهک روی *Carex halleriana* Asso ex Honck. متعلق به تیره Cyperaceae جمع آوری شده از منطقه حفاظت شده ارسباران واقع در شمال غربی کشور، مشخص نمود این نمونه به گونه ای سیاهک از جنس *Schizonella* با ویژگی های زیر آلوده است:

هاگینه های سیاهک در هر دو سطح برگ میزبان و به صورت نوار های کوتاه یا کشیده سیاهرنگ با اندازه های مختلف در بین رگبرگ ها تشکیل شده بودند. گاهی هاگینه های

ردیفی به هم پیوسته و تشکیل نوارهای طویلی را داده بودند. هاگینه‌ها به صورت داخل اپیدرمی تشکیل شده و در نمونه بررسی شده غالباً با لایه نازکی از کوتیکول پوشانده شده بودند. به دلیل پوشانده بودن هاگینه‌ها به وسیله کوتیکول گیاه میزان این هاگینه‌ها غالباً فاقد حالت پودری بودند (شکل ۳a). در غالب گیاهان آلوده به سیاهک، گل‌آذین تشکیل نشده بود. هاگ‌ها به صورت هاگوله و چسبیده به هم و حاوی (۲۰-۲۳) هاگ بودند. هاگ‌ها از نظر شکل و اندازه متنوع بوده به رنگ قهوه‌ای زیتونی تا قهوه‌ای مایل به قرمز تیره و به شکل‌های کروی، نیمه کروی، تخم مرغی، کشیده، چند وجهی یا به شکل‌های نامنظم دیده شدند (شکل ۳b). ابعاد هاگ‌ها $6-16 \times 8-16$ میکرومتر اندازه گیری شدند. دیواره هاگ‌ها در محل تماس با یکدیگر بسیار نازک و در قسمت مقابل هاگ ضخیم تر بود. طی بررسی با میکروسکوپ نوری دیواره هاگ‌ها صاف تشخیص داده شد. نمونه بررسی شده براساس منابع در دسترس (Vánky, K. 1998. Mycotaxon 69: 93-115) تحت نام *Schizonella cocconii* (F. Morini) Liro تعیین نام گردید. مشخصات نمونه بررسی شده کاملاً مطابق با شرح ارایه شده برای *S. cocconii* در منبع فوق بود. براساس اطلاعات موجود در کشور (ارشاد ۲۰۰۱، سیاهک‌های گزارش شده از ایران)، این گونه تا کنون از ایران معرفی نشده و لذا عضو جدیدی برای قارچ‌های ایران در حد جنس و گونه محسوب می‌شود.

نمونه بررسی شده: روی *Carex halleriana*, استان آذربایجان شرقی، ارسباران، کلیبر، مکیدی دره، ۱۴/۳/۸۶، مریم دنیا دوست (IRAN 13967 F).

شکل ۳ - ۳: (a) *Schizonella cocconii* هاگینه‌ها روی برگ *Carex halleriana*, (b) هاگ‌ها در تصویر تهیه شده با میکروسکوپ نوری.

Fig. 3. *Schizonella cocconii*: (a) Sori on the leaf of *Carex halleriana*, (b) Spore ball.